

ระเบียบกรมธนารักษ์
ว่าด้วยการปฏิบัติงานของสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการบริหารทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าของสำนักบริหารทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินเป็นไปด้วยความคล่องตัว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และข้อ ๑๖ ของ ระเบียบกรมธนารักษ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนการแสดงผลและเงินตราไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีกรมธนารักษ์จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมธนารักษ์ว่าด้วยการปฏิบัติงานของสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“เงินทุน” หมายความว่า เงินทุนตามระเบียบกรมธนารักษ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนการแสดงผลและเงินตราไทย พ.ศ. ๒๕๔๖

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมธนารักษ์ ทั้งนี้เป็นทรัพย์สินที่มีมาแต่เดิมและทรัพย์สินที่จัดหา หรือ จัดให้มีเพิ่มขึ้นเป็นต้นว่า เครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เงินตรา เหรียญที่ระลึก งาม้าง

“สำนัก” หมายความว่า สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน

“ผู้อำนวยการสำนัก” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน

“ห้องมั่นคง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาทรัพย์สินและ/หรือสินค้าที่มีความปลอดภัย แข็งแรง แน่นหนา อยู่ภายในอาคารมั่นคง แข็งแรง มีการดูแลและเปิด - ปิด ที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

“การจัดแสดง” หมายความว่า การนำทรัพย์สินออกจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ หรืออาคารสถานที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมธนารักษ์ หรือของหน่วยงานอื่น หรือการนำออกจัดแสดงนอกสถานที่ทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ

“การบันทึกภาพ” หมายความว่า การบันทึกภาพทรัพย์สินโดยการถ่ายภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ภาพนิ่ง ภาพถ่าย หรือการทำลักษณะอื่นใดที่คล้ายคลึงกันรวมถึงกรณีทำซ้ำด้วย

“อาคารสถานที่” หมายความว่า อาคารปฏิบัติงาน และ/หรืออาคารจัดแสดงทรัพย์สินของสำนัก

“การเก็บรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า การปฏิบัติตามระบบควบคุมและมาตรการควบคุมที่กำหนดขึ้นตามข้อ ๘ เพื่อรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ตลอดจนทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ และเอกสารในอาคารสถานที่ของสำนัก

“สินค้า” หมายความว่า เหรียญ หรือหนังสือ หรือผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นทั้งที่มีและไม่มีเหรียญเป็นส่วนประกอบ ซึ่งจัดทำหรือจัดหาโดยใช้จ่ายจากเงินทุน สินค้ารับฝากขาย หรือ สินค้าอื่นที่ทางราชการอนุญาตให้นำออกจำหน่ายได้

“หน่วยงานอื่น” หมายความว่า หน่วยงานนอกสังกัดกรมธนารักษ์ที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐ

“การรับฝากขายสินค้า” หมายความว่า การที่สำนักรับฝากสินค้าซึ่งแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมหรือเอกลักษณ์อันดีงามของไทยหรือแนวคิดสร้างสรรค์ที่ทันสมัยอันช่วยเสริมสร้างความรู้ในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานอื่น หรือบุคคลภายนอกมาจำหน่ายโดยรับค่าตอบแทนตามที่ตกลงกับผู้ฝากขายเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของคนไทยหรือเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้เงินทุน

“การฝากขายสินค้า” หมายความว่า การนำสินค้าไปฝากหน่วยงานอื่นหรือบุคคลภายนอกจำหน่าย โดยมอบค่าตอบแทนให้ผู้รับฝากขายในอัตราที่ตกลงกัน

“ตัวแทนจำหน่าย” หมายความว่า เงินทุนสวัสดิการกรมธนารักษ์ หรือหน่วยงานของกรมธนารักษ์ หรือหน่วยงานอื่น หรือบุคคลภายนอกที่กรมธนารักษ์แต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าโดยได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่กรมธนารักษ์กำหนดหรือตกลงกัน

“เงินรายได้” หมายความว่า เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้า บัตรอนุญาตเข้าชมสถานที่จัดแสดง ค่าสมัครสมาชิกเอกสารเผยแพร่ของสำนักงาน ค่าบำรุงและอื่น ๆ

“หน่วยจำหน่าย” หมายความว่า หน่วยจำหน่ายสินค้าของสำนัก

“เงินยืมทรงพระราชการ” หมายความว่า เงินซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้ส่วนราชการมิใช่ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายของสำนักตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

“ประมาณการรายจ่ายเงินทุน” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์ของเงินทุน และภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวด ๒

อาคารสถานที่ การรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

ข้อ ๖ การเปิด-ปิดอาคารสถานที่ในเวลาราชการ ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ยกเว้นอาคารปฏิบัติงานตามข้อ ๗

การเปิด-ปิดอาคารสถานที่นอกเวลาราชการ ให้อยู่ในอำนาจผู้ว่าการสำนักและดำเนินการโดยคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

ข้อ ๗ การเปิด-ปิดอาคารปฏิบัติงาน การจัดให้มีการเก็บรักษากุญแจอาคารสถานที่ให้อยู่ในอำนาจของผู้ว่าการสำนักในการกำหนดมาตรการเก็บรักษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ ๘ การรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ ให้อยู่ในอำนาจของผู้ว่าการสำนักในการจัดระบบควบคุมการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่และกำหนดมาตรการควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๙ การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้เป็นไปตามอำนาจของผู้ว่าการสำนักในการพิจารณาอนุมัติโดยพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

หมวดที่ ๓

การเก็บรักษา และอนุรักษ์ทรัพย์สิน

ข้อ ๑๐ ให้สำนักจัดให้มีทะเบียนประจำทรัพย์สินแต่ละรายการตามหลักวิชาการที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

ข้อ ๑๑ การควบคุมการเบิก การยืม และการนำเก็บทรัพย์สินในห้องมั่นคงให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์ และจัดให้มีการจัดทำบัญชีทรัพย์สินทุกรายการ ให้ง่ายแก่การควบคุมและตรวจสอบ

ข้อ ๑๒ การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินระหว่างห้องมั่นคง หรือระหว่างห้องมั่นคงกับสถานที่ภายในสำนักที่จัดเตรียมไว้สำหรับการจัดทำทะเบียน และ/หรือการอนุรักษ์ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าการสำนักและดำเนินการในรูปคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านสถานที่และการดูแล รักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินด้วย

ข้อ ๑๓ การอนุรักษ์และซ่อมแซมทรัพย์สินให้ดำเนินการตามหลักวิชาการที่ยอมรับกันโดยทั่วไป หากจำเป็นต้องดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และ/หรือจำเป็นต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษให้เป็นอำนาจของผู้ว่าการสำนักในการจัดหาผู้เชี่ยวชาญ และ/หรือเครื่องมืออุปกรณ์ได้ โดยให้กำหนดมาตรการในการควบคุมและให้รายงานอธิบดีทราบ

ข้อ ๑๔ การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่มีมูลค่าหน่วยละไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) รวมแล้วไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ออกจากห้องมั่นคงเพื่อการจัดแสดงแต่ละครั้ง ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักและดำเนินการในรูปคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านสถานที่จัดแสดง และการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สิน และให้รายงานอธิบดีทราบ

ข้อ ๑๕ กรณีเคลื่อนย้ายทรัพย์สินระหว่างห้องมั่นคงกับตู้จัดแสดง หรือกับสถานที่อื่นทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักในการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือยามคุ้มกันทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินด้วยและให้อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

ข้อ ๑๖ การให้บุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งมีชื่อเจ้าหน้าที่ของกรมธนารักษ์เข้า - ออกในห้องมั่นคงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยการสำนักที่จะพิจารณาอนุญาตและรายงานอธิบดีทราบ

ข้อ ๑๗ ให้ผู้อำนวยการสำนักแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินภายในห้องมั่นคงของสำนัก และศาลาธนารักษ์ อย่างน้อยแห่งละ ๑ ครั้ง ต่อปี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบของคณะกรรมการดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควรและรายงานอธิบดีทราบ

ข้อ ๑๘ การเปิด - ปิดห้องมั่นคงนอกเวลาราชการให้อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก และดำเนินการ โดยคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

หมวด ๔

การเผยแพร่และการจัดแสดง

ข้อ ๑๙ การเคลื่อนย้ายเครื่องทรงพระพุทธรูปหามณีรัตนปฎิมากรออกจากตู้จัดแสดงเพื่อส่งมอบให้เจ้าหน้าที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามนำไปปลัดเปลี่ยนตามฤดูกาล หรือรับฝากเข้าจัดเก็บไว้ในตู้จัดแสดง ณ อาคารจัดแสดงของกรมธนารักษ์ในพระบรมมหาราชวัง ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักและดำเนินการในรูปคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์ และรายงานให้อธิบดีทราบ

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะทำการบันทึกภาพเพื่อใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมธนารักษ์กำหนด

ข้อ ๒๑ การบันทึกภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของกรมธนารักษ์ให้อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และความปลอดภัยของทรัพย์สินเป็นสำคัญ

ข้อ ๒๒ การให้เงินทุนสวัสดิการกรมธนารักษ์หรือหน่วยงานของกรมธนารักษ์หรือหน่วยงานอื่นยืมทรัพย์สินเป็นการชั่วคราวในแต่ละครั้งที่มีมูลค่าหน่วยละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)รวมแล้วไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) นำไปเพื่อการจัดแสดงเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ให้อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก กรณีที่มีมูลค่าทรัพย์สินรวมแล้วเกิน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) ให้อยู่ในอำนาจของรองอธิบดีด้านเหรียญกษาปณ์ นอกเหนือจากนี้ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์

ข้อ ๒๓ การเปิด-ปิด ผู้จัดแสดงในอาคารสถานที่นอกเวลาราชการ โดยไม่มีการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินออกไปจากอาคารสถานที่ ให้อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักมอบหมายที่จะพิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม ความจำเป็นและความปลอดภัยของทรัพย์สินเป็นสำคัญและให้อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

ข้อ ๒๔ การอนุญาตให้บุคคลใดเข้าชมสถานที่จัดแสดงของกรมธนารักษ์เป็นกรณีพิเศษ โดยไม่เก็บค่าเข้าชม ให้อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนักที่จะพิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีไว้สำหรับจัดแสดงและเบิกไว้สำหรับทูลเกล้าฯ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบของคณะกรรมการดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร และรายงานอธิบดีทราบ

หมวด ๕

การจำหน่ายและการจัดการสินค้า

ข้อ ๒๖ การกำหนดราคาจำหน่ายสินค้าที่จัดทำขึ้นใหม่ การปรับเพิ่มหรือลดราคาจำหน่ายสินค้าที่ได้มีการกำหนดราคาไว้แล้ว ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก โดยในการพิจารณาให้คำนึงถึงชนิดและสภาพของสินค้า ค่าความนิยมของตลาด ต้นทุนค่าจัดทำ ธรรมเนียมปฏิบัติในทางการค้า และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๗ การนำสินค้าออกจำหน่ายนอกสถานที่ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก โดย

๒๗.๑ กรณีออกจำหน่ายเอง ภายในวงเงินตามราคาจำหน่าย ไม่เกินคราวละ ๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจำหน่ายหรือการจัดงานที่ร่วมจำหน่าย ความเหมาะสมของสถานที่ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และความปลอดภัยต่อสวัสดิภาพของเจ้าหน้าที่และตัวสินค้า

๒๗.๒ กรณีให้หน่วยงานอื่นขอยืมสินค้าจากสำนักหรือศาลาธนารักษ์ไปจำหน่ายภายในวงเงินตามราคาจำหน่ายได้ ไม่เกินคราวละ ๓๐๐,๐๐๐.- บาท (สามแสนบาทถ้วน) โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจำหน่ายหรือการจัดงาน รวมทั้งความเหมาะสมของสถานที่

ในกรณีตามข้อ ๒๗.๑ และ ๒๗.๒ ให้เป็นดุลพินิจของผู้อำนวยการสำนักในการจัดให้มีการประกันภัยในตัวสินค้าได้ตามควรแก่กรณี

๒๗.๓ วิธีปฏิบัติในกรณีหน่วยงานอื่นขอยืมสินค้าของเงินทุนไปจำหน่ายให้ปฏิบัติ ดังนี้

๒๗.๓.๑ การขยืมสินค้าไปจำหน่ายให้หน่วยงานอื่นที่ขอยืม ทำบันทึก หรือ หนังสือแจ้งความประสงค์ขอยืมสินค้าไปจำหน่ายถึงสำนัก ก่อนวันรับสินค้าอย่างน้อย ๗ วัน โดย ระบุรายการจำนวนสินค้า และผู้ที่มอบหมายให้รับสินค้า

๒๗.๓.๒ สำนักพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับรายการและจำนวนสินค้าที่จะให้ขยืมไปจำหน่ายในแต่ละคราว แล้วประสานกับหน่วยงานอื่นที่ขอยืมเพื่อยืนยันกำหนดเวลารับสินค้า

๒๗.๓.๓ เมื่อหน่วยงานอื่นที่ขอยืมได้รับสินค้าแล้วให้ทำเอกสารการรับมอบ - ส่งมอบ ระหว่างกันไว้เป็นหลักฐาน โดยระบุกำหนดเวลาส่งคืนสินค้าและการชำระเงินค่าขายสินค้าไว้ให้ชัดเจน

๒๗.๓.๔ การชำระเงินค่าสินค้าที่จำหน่ายได้ให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๗.๓.๕ หน่วยงานอื่นที่ขอยืมต้องรับผิดชอบในความชำรุดเสียหาย หรือ สูญหายของสินค้าที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้รับสินค้าจากสำนักไปแล้ว และในกรณีเป็นการขยืมสินค้าประเภทเหรียญกษาปณ์หรือเหรียญที่ระลึกที่ผลิตจากโลหะมีค่า เช่น ทองคำ เงิน ฯลฯ ซึ่งต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้ชำนาญ เช่น เจ้าหน้าที่ดูเงิน รวมทั้งสินค้าบางรายการที่ต้องใช้เวลาและไม่คุ้มค่าแก่การตรวจสอบเมื่อมีการส่งคืนให้หน่วยงานอื่นขยืมไปตามจำนวนที่เห็นสมควรโดยสงวนสิทธิไม่รับคืน

ข้อ ๒๘ เมื่อมีการจำหน่ายสินค้าในส่วนกลางและสาธารณารักษ์ การรับชำระเงินให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒๙ การฝากขายสินค้าให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและความน่าเชื่อถือของหน่วยงานอื่นหรือบุคคลภายนอกที่จะนำสินค้าไปฝากขาย และให้ค่าตอบแทนในการจำหน่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาจำหน่าย วิธีปฏิบัติในการฝากขายสินค้าให้ปฏิบัติ ดังนี้

๒๙.๑ ส่วนจัดการผลิตภัณฑ์ติดต่อผู้รับฝากขายในเรื่องเงื่อนไข และรายละเอียดในการฝากขาย และทำบันทึกเสนอขออนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติก่อนดำเนินการให้สินค้าที่ฝากขายถึงมือผู้รับฝากขายโดยทำเอกสารรับมอบ - ส่งมอบระหว่างกันไว้เป็นหลักฐาน

๒๙.๒ ส่วนจัดการผลิตภัณฑ์ประสานกับผู้รับฝากขายเพื่อทราบยอดจำหน่ายสินค้า และเก็บเงินค่าสินค้าที่จำหน่ายได้อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง การชำระเงินให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๙.๓ หากผู้รับฝากขายเห็นว่า สินค้าที่รับไปจำหน่ายรายการใดไม่มีผู้สนใจสั่งซื้อเท่าที่ควรสามารถส่งคืนให้ทางสำนักหรือสาธารณารักษ์ได้ เว้นแต่เป็นสินค้าประเภทเหรียญกษาปณ์

และเหรียญที่ระลึกที่ผลิตจากโลหะมีค่า เช่น ทองคำ เงิน ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้ชำนาญ เช่น เจ้าหน้าที่ดูเงิน รวมทั้งสินค้าบางรายการที่ต้องใช้เวลาและไม่คุ้มค่าแก่การตรวจสอบ ให้ผู้รับฝากขายเบิกเอาไปตามจำนวนที่เห็นสมควร โดยสงวนสิทธิไม่รับคืน ทั้งนี้ ผู้รับฝากต้องรับผิดชอบในความชำรุดเสียหายหรือสูญหายของสินค้าที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้รับฝากขายได้รับสินค้าจากสำนักไปแล้ว

การฝากขายสินค้าของศาลาธนารักษ์ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการศาลาธนารักษ์ โดยถือหลักเกณฑ์ในการให้ค่าตอบแทนและวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับการฝากขายสินค้าของสำนักและรายงานผลให้ผู้อำนวยการสำนักทราบทุกเดือน

ข้อ ๓๐ การรับฝากขายสินค้าให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก โดยไม่ต้องวางหลักประกันใด ๆ ในสินค้าที่รับฝากขาย และให้พิจารณาถึงความเหมาะสมของสินค้า สถานที่จัดเก็บสินค้า ความปลอดภัยอัตราค่าลงเจ้าหน้าที่ ประโยชน์ที่จะเกิดแก่ทางราชการรวมทั้งมิให้เกิดความเสียหายแก่งานประจำของเงินทุน

วิธีปฏิบัติในการรับฝากขายสินค้าให้ปฏิบัติ ดังนี้

๓๐.๑ ผู้ฝากขายมีหนังสือแจ้งความจำนงในการฝากขายสินค้าถึงสำนักโดยระบุถึงชนิด ลักษณะสินค้าโดยสังเขป ราคาจำหน่าย ค่าตอบแทนที่เสนอให้ และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อสำนักใช้ประกอบการพิจารณา

๓๐.๒ ส่วนจัดการผลิตภัณฑ์ พิจารณารายละเอียดการฝากขาย ได้แก่ ประเภทของสินค้า ราคาจำหน่าย ค่าตอบแทนที่ผู้ฝากขายมอบให้ เวลา และอัตราค่าลงที่ต้องใช้ในการปฏิบัติ และเงื่อนไขอื่น ๆ เสนอผู้อำนวยการสำนักพิจารณา ขออนุมัติรับฝากขาย

๓๐.๓ ส่วนจัดการผลิตภัณฑ์ประสานกับผู้ฝากขายในเรื่องการรับมอบ – ส่งมอบสินค้านี้ระหว่างกันชำระเงินค่าสินค้าที่จำหน่ายได้และการส่งคืนสินค้ากับผู้ฝากขายได้โดยตรง การรับมอบ – ส่งมอบสินค้านี้ระหว่างกันให้ทำเอกสารไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

๓๐.๔ ให้มีการชำระราคาสินค้าที่จำหน่ายได้แก่ผู้ฝากขายอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เว้นแต่ยอดขายมีจำนวนน้อยจนไม่คุ้มค่ากับการดำเนินการ ให้เป็นดุลพินิจของผู้อำนวยการสำนักในการกำหนดเวลาชำระเงินที่เหมาะสมได้ ให้มีการคิดบัญชีและชำระราคาหลังหักค่าตอบแทนแล้วให้ผู้ฝากขาย และการจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓๐.๕ ให้สำนักนำส่งเงินค่าตอบแทนที่หักไว้เข้าบัญชีเงินทุนเช่นเดียวกับเงินรายได้จากการจำหน่ายสินค้าของเงินทุน การรับฝากขายสินค้าของศาลาธนารักษ์ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการศาลาธนารักษ์โดยถือหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับการรับฝากขายสินค้าของสำนักและรายงานให้ผู้อำนวยการสำนักทราบทุกเดือน

ข้อ ๓๑ การจำหน่ายสินค้าผ่านตัวแทนจำหน่าย

๓๑.๑ การแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย

๓๑.๑.๑ ให้เงินทุนสวัสดิการกรมชนารักษ์ สำนักงานชนารักษ์พื้นที่ สำนัก และกองหรือหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักหรือกองในกรมชนารักษ์เป็นตัวแทนจำหน่าย โดยให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักในการมอบค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าชดเชยค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการจำหน่ายสินค้าในอัตราไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาจำหน่าย รวมทั้งจัดให้มีการประกันภัยในตัวสินค้า ได้ตามเห็นสมควรหากตัวแทนจำหน่ายจำเป็นต้องขนย้ายสินค้าไปจำหน่าย ณ ภูมิภาคและ ส่งคืนสินค้า

วิธีปฏิบัติในการจำหน่ายสินค้า โดยผ่านตัวแทนจำหน่าย (ตัวแทนจำหน่าย ที่เป็นหน่วยงานของกรมชนารักษ์) ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑) การรับสินค้าไปจำหน่าย ให้ตัวแทนจำหน่ายทำบันทึกแจ้งความประสงค์ขอเบิกสินค้าไปจำหน่ายก่อนวันรับสินค้าอย่างน้อย ๗ วัน โดยระบุตัวผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับสินค้า

๒) สำนักพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับรายการและจำนวนสินค้าที่จะให้รับไปจำหน่ายในแต่ละคราว แล้วประสานกับตัวแทนจำหน่ายเพื่อยืนยันกำหนดเวลารับสินค้า

๓) เมื่อตัวแทนจำหน่ายได้รับสินค้าแล้วให้ทำเอกสารการรับมอบ – ส่งมอบระหว่างกันไว้เป็นหลักฐาน

๔) ส่วนจัดการผลิตภัณฑ์ประสานกับตัวแทนจำหน่ายเพื่อทราบยอดจำหน่ายสินค้าและให้ตัวแทนจำหน่ายชำระค่าสินค้าที่จำหน่ายได้ โดยหักค่าตอบแทนในอัตราที่กำหนดไว้ก่อนอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง การชำระเงินให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากมีความจำเป็นต้องชำระค่าสินค้าเกินกว่าเวลาที่กำหนดดังกล่าว ให้เป็นดุลพินิจของผู้อำนวยการสำนักพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเวลา ๓ เดือนต่อครั้ง

๕) หากตัวแทนจำหน่ายเห็นว่า สินค้าที่รับไปจำหน่ายรายการใด ไม่มีผู้สนใจสั่งซื้อเท่าที่ควร สามารถส่งคืนให้สำนักได้ เว้นแต่เป็นสินค้าประเภทเหรียญกษาปณ์หรือเหรียญที่ระลึกที่ผลิตจากโลหะมีค่า เช่น ทองคำ เงิน ฯลฯ ซึ่งต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้ชำนาญ เช่น เจ้าหน้าที่ดูเงิน รวมทั้งสินค้าบางรายการที่ต้องใช้เวลาและไม่คุ้มค่าแก่การตรวจสอบเมื่อมีการส่งคืนให้ตัวแทนจำหน่ายเบิกไปตามจำนวนที่เห็นสมควรโดยสงวนสิทธิไม่รับคืน ทั้งนี้ ตัวแทนจำหน่ายต้องรับผิดชอบในความชำรุดเสียหาย หรือ สูญหายของสินค้าที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ตนได้รับสินค้าจากสำนักไปแล้ว

๖) กรณีตัวแทนจำหน่ายมีความประสงค์จะขอรับสินค้าจากศาลาชนารักษ์ในภูมิภาคให้ผู้อำนวยการศาลาชนารักษ์มีอำนาจพิจารณาดำเนินการได้เช่นเดียวกับผู้อำนวยการสำนัก โดยอนุโลม และรายงานให้ผู้อำนวยการสำนักทราบทุกเดือน

๓๑.๑.๒ กรณีหน่วยงานอื่นหรือบุคคลภายนอกแจ้งความประสงค์ขอเป็นตัวแทนจำหน่ายหรือสำนักเห็นสมควรเสนอให้เป็นตัวแทนจำหน่าย ให้สำนักพิจารณาในรายละเอียดเบื้องต้น ได้แก่ประเภทของกิจการ ความน่าเชื่อถือ ผลงาน ค่าตอบแทน ตลอดจนเงื่อนไขและขั้นตอนการปฏิบัติระหว่างกันก่อนสรุปผลและเสนอความเห็นให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุมัติ แต่ถ้าหากเป็นการพิจารณาอนุมัติเฉพาะรายไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักพิจารณาอนุมัติ และให้รายงานอธิบดีทราบ

๓๑.๒ การวางหลักประกัน

๓๑.๒.๑ ตัวแทนจำหน่ายที่เป็นเงินทุนสวัสดิการกรมธนารักษ์ หรือหน่วยงานของกรมธนารักษ์หรือหน่วยงานอื่นไม่ต้องวางหลักประกันในสินค้าที่รับไปจำหน่าย

๓๑.๒.๒ ตัวแทนจำหน่ายที่เป็นหน่วยงานเอกชนหรือบุคคลภายนอกจะต้องวางหลักประกันตามที่อยู่อาศัยที่กำหนดแต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐ ของราคาสินค้าที่รับไปจำหน่ายและหลักประกันที่นำมาวางให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๓๒ การจัดการสินค้า

๓๒.๑ การจัดเก็บและเบิก - จ่ายสินค้า

๓๒.๑.๑ ให้จัดเก็บสินค้าในคลังหรือห้องมั่นคงที่มีความแข็งแรงและสามารถจัดระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดีได้ โดยมีประตูที่แน่นหนา แข็งแรง พร้อมทั้งกุญแจ และ/หรือรหัสสนิรภัยการเปิด - ปิดให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์

๓๒.๑.๒ การนำสินค้าเข้าจัดเก็บ และการเบิก - จ่ายสินค้าในคลัง ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการตามคำสั่งกรมธนารักษ์โดยมีการควบคุมยอดสินค้าคงเหลือให้ถูกต้องและง่ายแก่การตรวจสอบ

๓๒.๑.๓ การเบิก - จ่ายสินค้าจากคลัง และการคืนสินค้ากลับเข้าคลัง ทั้งระหว่างหน่วยต่างๆของส่วนจัดการผลิตภัณฑ์กับคณะกรรมการ และระหว่างสาธาณารักษ์ทุกแห่งกับคณะกรรมการ ให้ทำเอกสารการรับมอบ - ส่งมอบระหว่างกันไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

๓๒.๑.๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินการตรวจสอบสินค้าคงเหลือ ณ หน่วยจำหน่ายทุกหน่วยของสำนัก รวมทั้งที่สาธาณารักษ์ อย่างน้อยหน่วยละ ๒ ครั้งต่อปี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบของคณะกรรมการดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร

๓๒.๒ การตัดบัญชีสินค้า

๓๒.๒.๑ กรณีพิจารณาเห็นว่า มีสินค้ายาขายใดสมควรตัดออกจากบัญชีสินค้าเนื่องจากเสื่อมสภาพเกินกว่าที่จะซ่อมแซมหรือไม่คุ้มค่าในการซ่อมแซม เพื่อนำออกจำหน่าย ให้ผู้อำนวยการสำนักแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อสำรวจสภาพและเสนอความเห็น ว่าสมควร

จะตัดบัญชีได้หรือไม่อย่างไร หากสินค้านั้นมีราคาทุนต่อหน่วยไม่เกิน ๕,๐๐๐.- (ห้าพันบาทถ้วน) ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักในการอนุมัติให้ตัดบัญชี

๓๒.๒.๒ กรณีการตัดบัญชีสินค้าเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

นอกเหนือจากการจำหน่าย ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก ดังนี้

(๑) เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย และ/หรือ ถวาย

(๒) เพื่อมอบให้แก่หน่วยงานที่สำนักเข้าเยี่ยมชมกิจการ หรือ หน่วยงาน/บุคคลที่ให้การสนับสนุนความรู้ทางวิชาการหรือด้านการจำหน่ายแก่สำนัก ในราคาทุนไม่เกินครั้งละ ๑,๐๐๐.- บาท(หนึ่งพันบาทถ้วน) ต่อราย

(๓) เพื่อเป็นสินค้าตัวอย่างแก่ผู้รับฝากขายสินค้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าของเงินทุนในราคาทุนไม่เกินครั้งละ ๑,๐๐๐.- บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) ต่อราย

(๔) มอบหนังสือแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อใช้ในการค้นคว้าหรืออ้างอิงทางวิชาการ ไม่เกินหน่วยงานละ ๑ ชุด/เล่ม

(๕) เพื่อมอบให้ประธานเปิดงานที่สำนักจัดแสดงหรือเข้าร่วมจัดแสดงในราคาทุนไม่เกิน ๑,๐๐๐.- บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) ต่อราย

(๖) เพื่อมอบให้ผู้มาตรวจเยี่ยมสำนักหรือสาธาณารักษ์อย่างเป็นทางการในราคาทุนไม่เกิน ๑,๐๐๐.- บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) ต่อราย

หมวด ๖

การเงิน

ข้อ ๓๓ ให้สำนักจัดให้มีการควบคุม กำกับ ดูแลเงินรายได้ของหน่วยจำหน่ายสินค้าของเงินทุนทุกหน่วย ส่งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินตามคำสั่งกรมธนารักษ์ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติในการนำส่งเงินรายได้ในส่วนกลางให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการนำส่งเงินเข้าบัญชีเงินทุนตามที่กรมธนารักษ์กำหนด

ข้อ ๓๔ การลงนามรับทราบรายงานเงินคงเหลือประจำวันของสำนักในส่วนกลางให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักและในส่วนของสาธาณารักษ์ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสาธาณารักษ์นั้น ๆ และให้รายงานผู้อำนวยการสำนักทราบอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๓๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักมีอำนาจสั่งจ่ายเงินยืมทดรองราชการของเงินทุนที่เปิดบัญชีไว้ที่ธนาคารตามที่กรมธนารักษ์เห็นชอบ ภายในวงเงินตามประมาณการรายจ่ายเงินทุน โดยสั่งจ่ายครั้งละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ทั้งนี้โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และเพื่อการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒๕.๑ รายจ่ายที่มีระยะเวลากำหนด เช่นการจองเหรียญที่ระลึก การเข้าร่วมงาน นิทรรศการทั้งในและต่างประเทศ และอื่น ๆ

๓๕.๒ การซื้อเหรียญที่ระลึก หรือของที่ซื้อหรือสั่งจ้างเพื่อนำมาจำหน่ายหรือจัดแสดงหรือพุดเกล้าถวาย หรือถวาย

๓๕.๓ ค่าใช้จ่ายในการส่งเหรียญหรือสินค้าไปให้ลูกค้าต่างประเทศ และตัวแทนจำหน่ายสินค้าของกรมธนารักษ์ เช่น ค่าขนส่ง ค่าเบี้ยประกัน และอื่น ๆ

๓๕.๔ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมธนารักษ์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗

นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ
(นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ)
อธิบดีกรมธนารักษ์